

GOLDEN ČARELIA ĀRMANI

Saksa dogi Barri

Saksa dogi tõustandard

FCI - Standard nr. 235 / 10.04.2002 / D

SAKSA DOGI

(DEUTSCHE DOGGE)

PÄRITOLU:

Saksamaa.

KEHTIVA ORIGINAALSTANDARDI AVALDAMISE AEG:

13.03. 2001.

KASUTUS:

Seltsi-, valve- ja kaitsekoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 2

Pinšerid ja šnautserid, molossid ja šveitsi alpi karjakoerad

Alarühm 2.1

Molossid, dogilaadsed

Töökasseteta.

LUHIKENE AJALOOLINE ULEVAADE:

Kaasaegse saksa dogi eellasteks on peetud nii vanu Bullenbeisser' eid kui ka hagijaid ning metsseakoeri, kes olid inglispäraste jõuliste mastiffide ning kiirete, liikuvate hurtade vaheliseks vormiks. Dogidena käsitleti algul kõiki suuri, tugevaid koeri, ilma konkreetse tõulise kuuluvuseta. Hiljem tähistasid nimetused Ulm'i dogi, inglise dogi, taani dogi, ajukoer, seamurdja ja suur dogi selle koera erinevaid tüüpe värvist ja suuruselt lähtuvalt. Aastal 1878 otsustas Berliinis seitsmest pühendunud kasvatajast ja kohtunikust koosnev komitee Dr. Bodinus'e eesistumisel kõik ülalnimetatud variatsioonid ühendada nimetuse "saksa dogi" alla. Sellega pandi aretuslik nurgakivi iseseisvale saksa koeratõule. Aastal 1880 pandi lõpuks Berliini koeranäitusel esmakordselt kokku saksa dogi tõustandard, mis alates 1888.aastast ka "Deutschen Doggen-Club 1888 e.V." poolt tunnustatud sai ja mida aastate jooksul on korduvalt muudetud. Tänapäevane formuleering vastab F.C.I. eesmärkidele.

ÜLDMULJE:

Saksa dogi ühendab oma õilsas üldolemuses uhkuse, jõu ja elegantsi suure, jõulise ja tasakaalustatud kehaehitusega. Suursugususega ühendatud substantsi, välimuse harmoonia ja absoluutselt proportsionaalse siluetiga kui ka oma eriliselt ilmeka pea tõttu mõjub vaatlejale ülla raidkujuna. Ta on Apollo koeratõugude seas.

OLULISED PROPORTSIOONID:

Kehaehitus on lähedane ruudukujulisele; see kehtib peamiselt isaste puhul. Kerepikkus (rinnast kuni istmikunukini) ei tohiks see turjakõrgust ületada isastel rohkem kui 5% ja emastel rohkem kui 10%.

KÄITUMINE / ISELOOM:

Sõbralik, heatahtlik ja kiindunud oma isandasse, eriti aga lastesse; vaoshoidlik võõraste suhtes. Peab olema enesekindel, kartmatu, kergesti juhitud, õppimisvõimeline seltsi- ja perekoer, kellel on kõrge erutuvuskünnis, ilma agressiivsusega.

PEA

PEAPIIRKOND:

- **Kolju**
  - Üldilmelt harmooniline, piklik, kitsas, markantne, ilmekas, peenelt vormitud (eriti silmaaluste partii).
  - Kulmukaared on hästi arenenud, kuid mitte esiletungivad.
  - Vahemaa ninapeeglist laubalõikeni ja laubalõikest kergelt rõhutatud kuklakühmuni peab olema võimalikult sama pikkusega.
  - Koonuselja ja laubajooned peavad kulgema paralleelselt.
  - Eestvaates peab pea olema suhteliselt kitsas, kusjuures ninaselg peab olema võimalikult lai ning põselihased vaid mõõdukalt väljendunud, ilma väljakumerdumata.
- **Üleminek laubalt koonule**
  - Silmatorkavalt rõhutatud.

NÄOPIIRKOND:

- **Ninapeegel**
  - Hästi arenenud, pigem lai kui ümar ja suurte sõõrmetega.

- Peab olema must, välja arvatud musta-valgelaigulistel dogidel.
- Neil on on must ninapeegel soovitatav, kuid lubatud ka mustalaiguline või lihavärviline.
- Sinistel koertel on ninapeegel antratsiidi värvi (valastunud must).
- **Koon**
  - Peab olema sügav ja võimalikult täisnurkne.
  - Hästi väljendunud mokaanurgaga.
  - Mokad tumedalt pigmenteerunud.
  - Musta-valgelaigulistel dogidel on lubatud ka mittetäielikult pigmenteerunud või lihavärvilised mokad.
- **Hambad**
  - Hästi arenenud, laia asetusega lõualuud.
  - Tugev, terve ja täielik kääritaolise hambumusega hammastik (42 hambaga hambavalem).
- **Silmad**
  - Keskmise suurusega, elava, aruka, sõbraliku ilmega, võimalikult tumedad, mandlikujulised, hästi liubuvate laugudega.
  - Sinistel dogidel esinevad veidi heledamad silmad.
  - Musta-valgelaigulistel dogidel on lubatavad heledad või erivärvilised silmad.
- **Kõrvad**
  - Loomulikult ripuvad, kõrge asetusega, keskmise suurusega, esiservad liubuvad põskedele.

KAEL:

Pikk, kuiv, lihaseline. Tüvest hästi arenenud, pea suunas veidi kitsenev, kaarduva kuklajoonega. Püstise, veidi ettesuunas kalduva hoiakuga.

KERE:

- **Turi**
  - Tugeva keha kõrgeim punkt.
  - Selle moodustavad üle ogajätkede ulatuvad labaluude servad.
- **Selg**
  - Lühike ja pingul, peaaegu sirge, tahasuunas märkamatu laskuva joonega.
- **Nimme (lanne)**
  - Veidi kumer, lai, hästi lihaseline.
- **Laudjas**
  - Lai, hästi lihaseline, ristluu kuni sabajuureni kergelt laskuv ja läheb märkamatu üle sabajuureks.
- **Rind**
  - Kuni küünarliigesteni ulatuv.
  - Hästi kaardunud ja pikalt taha ulatuvate roietega.
  - Rind on hea laiusega, eenduva eesrinnaga.
- **Alajoon ja kõht**
  - Kõht on tahasuunas hästi ülestõmbunud, koos rinnakorvi alumise servaga moodustavad kaunilt tõusva joone.

SABA:

Ulatub kuni kannaliigeseni. Kõrge ja laia kinnitusega, tipu suunas ühtlaselt ahenev. Rahulik olekus loomuliku

liikumisega rippasendis, erutuse korral või liikudes kergelt saablikujuliselt tõusev, kuid mitte oluliselt üle seljajoone. Ebasoovitav on harjassaba.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED:

- **Õlad**
  - Hästi lihaselised. Labaluud on pikad ja kaldega rinnakorvile kinnituvad, moodustades koos õlavarreluuga ligikaudu 100 kuni 110° nurga.
- **Õlavarred**
  - Tugevad ja lihaselised, tihedalt kerele liibuvad, on veidi pikemad labaluudest.
- **Küünarliigesed**
  - Ei välja- ega sissepoole pöördunud.
- **Küünarvarred**
  - Tugevad, lihaselised, nii eest kui küljelt vaadatuna täiesti sirged.
- **Randmeliigesed**
  - Tugevad, kindlad, vaevumärgatavalt küünarvarrest eristuvad.
- **Kämblad**
  - Tugevad, eestvaates sirged, küljelt vaadates vaid veidi ettepoole kaldus.
- **Esikäpad**
  - Ümarad, kõrgelt võlvunud ja tihedalt kooshoitud varvastega (kassikäpad). Lühikesed, tugevad, võimalikult tumedad küüned.

TAGAJÄSEMED:

Kogu luuline karkass on tugevate lihastega kaetud, mis näitavad laudjat, tuharaid ja reisi laiade ning ümaratena. Tugevad, hästi nurgitunud tagajalad on tagantvaates esijalgadega paralleelsed.

- **Reied**
  - Pikad, laiad, hästi lihaselised.
- **Põlved**
  - Tugevad, asetsevad ligikaudu otsesuunas puusaliigeste all.
- **Sääred**
  - Pikad, ligikaudu ühepikkused reitega, hästi lihaselised.
- **Kannaliigesed**
  - Tugevad, stabiilsed, ei sisse- ega väljapoole pööratud.
- **Pöiad**
  - Lühikesed, tugevad ja maa suhtes peaaegu püstised.
- **Tagakäpad**
  - Ümarad, kõrgelt võlvunud ja tihedalt kooshoitud varvastega (kassikäpad). Lühikesed, tugevad, võimalikult tumedad küüned.

LIIKUMINE:

Harmooniline, nõtke, mahukas, kergelt vetruv, kusjuures jalad liiguvad nii eest kui tagant vaadates paralleelselt.

NAHK:

Tihendalt liibuv. Ühevärvilistel hästi pigmenteerunud; musta-valgelaigulistel dogidel vastab pigmenteerumine laikude paigutusele.

KARVKATE

KARV:

Hästi lühike ja tihe, siledalt liibuv, läikiv.

VÄRVUS:

Saksa dogi aretatakse kolmes iseseisvas

- **Kollane (Gelb)**
  - Heledast kuldkollasest kuni sügava kuldkollaseni, soovitatavalt musta maskiga.
  - Ebasoovitavad on väikesed valged märgised rinnal ja varvastel.
- **Tiigrikarva (Gestromt)**
  - Põhivärv heledast kuldkollasest kuni sügava kuldkollaseni koos mustade, võimalikult ühtlaselt paigutatud ja selgelt väljajoonistuvate, roietega samasuunaliselt kulgevate triipudega.
  - Soovitatavalt musta maskiga.
  - Ebasoovitavad on väikesed valged märgised rinnal ja varvastel.
- **Musta-valgelaiguline / arlekiin (Gefleckt)**
  - Põhivärv puhasvalge, võimalikult ilma mingisuguste pritsmeteta, üle kogu keha ühtlaselt paigutatud ebakorrapäraste, rebitudservaliste, lakkmustade laikudega.
  - Ebasoovitavad on hallid või pruunikad laiguosad.
- **Must (Schwarz)**
  - Lakkmust, lubatud on valged märgised.
  - Siia arvatakse ka manteldogi, kellel must värv mantlina keha katab ning koon, kael, rind, kõht, jalad ja sabatipp valgeks jäävad, niisamuti ka dogid valge põhivärvi ning suurte mustade laikudega (laigulised - Plattenhunde).
- **Sinine (Blau)**
  - Puhas terashall, lubatud on valged märgised rinnal ja käppadel.

SUURUS:

- **Turjakõrgus:**
  - Isastel vähemalt 80 cm.
  - Emastel vähemalt 72 cm.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

- **Üldilme**
  - Väär sootüüp, puudulik harmoonilisus, liigne kergus, liigne rohmakus.
- **Olemus**
  - Ebapiisav enesekindlus, närvilisus, madal erutuvuskünnis.
- **Pea**
  - Mitteparalleelsed peajooned, ümar pea, kiilukujuline pea, puudulik laubalõige, tugevalt väljakumerduvad põselihased.
- **Koon**
  - Terav koon, puudulikud mokad, liiga pikad mokad (rippmokad).
  - Nõgus ninaselg (sadulnina), kumer ninaselg (ramses-nina) või ettesuunas langev ninaselg (kotkanina).
- **Lõuad / hambad**
  - Kõik kõrvalekalded täiskompleksest hammastikust (tolerants on lubatud vaid PM1 puudumisel alalõuas).
  - Üksikute lõikehammaste ebakorrapärane asetus seni, kuni see ei sega hambumuse määramist.
  - Liiga väikesed hambad.
- **Silmad**
  - Lõdvdad silmalaud, liiga punetavad limaskestad.
  - Heledad, teravapilgulised, merevaigukollased silmad.
  - Vesisiinised või erivärvilised silmad kõikidel ühevärvilistel.
  - Liiga laia asetusega või "pilusilmad".
  - Väljapungitavad või sügaval asetsevad silmad.
- **Kõrvad**
  - Liiga kõrge või liiga madala asetusega, küljelt eemale hoiduvad või lamedalt liibuvad kõrvad.
- **Kael**
  - Lühike, paks kael, hirvekael, liiga lõtv kurgunahk või lott.
- **Selg**
  - Nõgus selg, kumer selg, liiga pikk selg, tahasuunas laskuv seljajoone.
- **Laudjas**
  - Järsult langev või horisontaalne.
- **Saba**
  - Liiga jõuline, liiga pikk või lühike, liiga madala asetusega saba, liiga kõrgelt üle seljajoone, konksuga või rõngas hoiduv saba, nagu ka küljele pööratud saba.
  - Veritsev, tipust jämenenud või kupeeritud saba.
- **Rinnakorv**
  - Lamedad või tünnikujulised roided, puudulik rinnakorvi laius või sügavus, liiga tugevalt etteulatuv rinnakuluu.
- **Alajoon**
  - Puudulikult ülestõmbunud kõhujoon; puudulikult taastunud nisad.
- **Esivööde**
  - Ebapiisavad nurgad.
  - Kerged luud, nõrk lihastik.
  - Mitte sirge seis.

- **Õlad**
  - Lõdvad, ülekoormatud õlad.
  - Püstised labaluud.
- **Küünarnukid**
  - Lõdvad, sisse- või väljapoole pöördunud.
- **Küünarvarred**
  - Kaardunud. Paksendid randmeliigesest ülalpool.
- **Randmeliigesed**
  - Paksenenud. Märgatavalt läbivajunud või nõtkuvad.
- **Kämblad**
  - Liiga kaldus või liiga püstise asetusega.
- **Tagavööde**
  - Liiga nõrid või liiga teravad nurgad.
  - X- seis, kitsas seis või O- seis.
- **Kannaliiges**
  - Paksenenud, ebastabiilne.
- **Käpad**
  - Lõdvad, ebaloomulikud, pikad. Lisavarbad.
- **Liikumine**
  - Ebapiisava pikkusega, seotud, taastuv või püsiv küliskäik, puudulik kooskõla esi- ja tagasammu vahel.
- **Karv**
  - Kahekihiline karv, katkenud karv.
- **Värvus**
  - **Kollane**
    - Kollakashall, kollakssinine, isabell või määratud kollane värv.
  - **Tiigrikarva**
    - Põhivärv hõbesinine või isabell.
    - Luitunud triibulisus.
  - **Must-valge arlekiin**
    - Sini-hallikate pritsmetega põhivärv, suuremad kollakashallid või sinakashallid laiguosad.
  - **Must**
    - Kollakas-, pruunikas- või sinakasmust värv.
  - **Sinine**
    - Kollakas- või mustjassinine värv.

RASKED VEAD:

- **Olemus**
  - Arglikkus.
- **Lõuad / hambad**
  - Otsehambumus.
- **Silmad**
  - Ekstroopium, entroopium.

- **Saba**
  - Jõnksuga saba.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- **Olemus**
  - Agressiivsus, hirmust hammustamine.
- **Ninapeegel**
  - Maksavärvi ninapeegel, ninalõhe.
- **Lõuad / hambad**
  - Ülehambumus, alahambumus, malehambumus.
- **Värvus**
  - Kollastel ja tiigerdogidel valge otsmikutriip, valge kaelus, valged käpad või "sukad" ja valge sabaots.
  - Sinistel dogidel valge otsmikutriip, valge kaelus, valged käpad või "sukad" ja valge sabaots.
  - Must-valgetel arlekiindogidel : valge ilma mustade märgisteta (albiinod) nagu ka tuvihall dogi.
  - Niinimetatud portselan-arlekiin (laigud on sinised, hallid ja kollased või triibulised).
  - Niinimetatud hall-arlekiin (mustad laigud hallil põhivärvi taustal).
- **Suurus**
  - Alla miinimumkõrguse.

N.B.: Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Allikas:

Maret Kärsti tõlge saksakeelsest originaalst juuli 2001; poolt 10.04.2002 redigeeritud versiooni põhjal augustis 2002, heaks kiidetud EKL juhatuses 6.veebruari 2003 protokoll nr 1.